

Regeringsuppdrag att på prov genomföra fiskeriförvaltningsåtgärder som motsvarar en utflyttning av trålgränsen

Intressentmöte 17 maj 2023, Göteborg

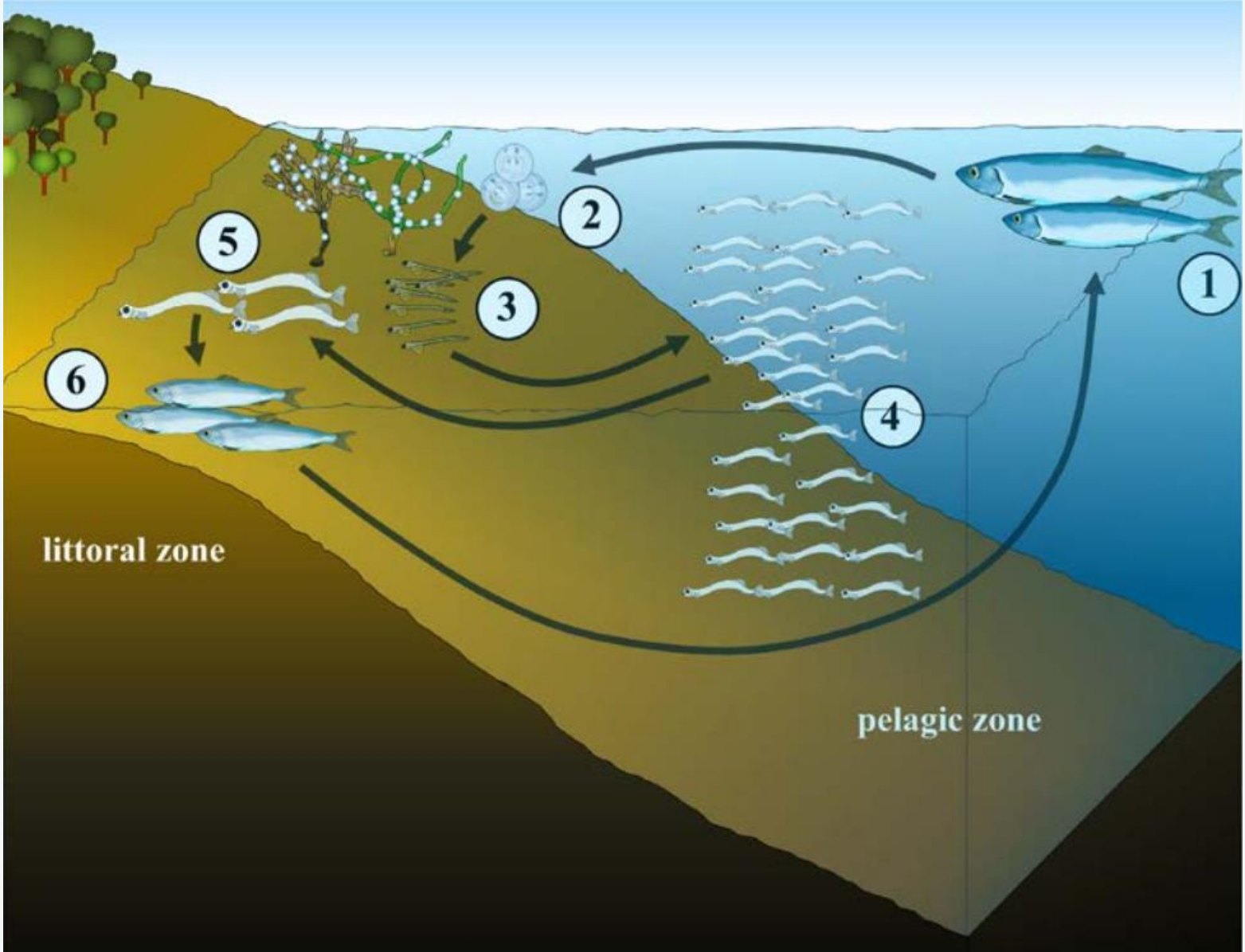
Havs
och Vatten
myndigheten

Mats Svensson, Avdelningschef
Havsförvaltningsavdelningen

Dagens program

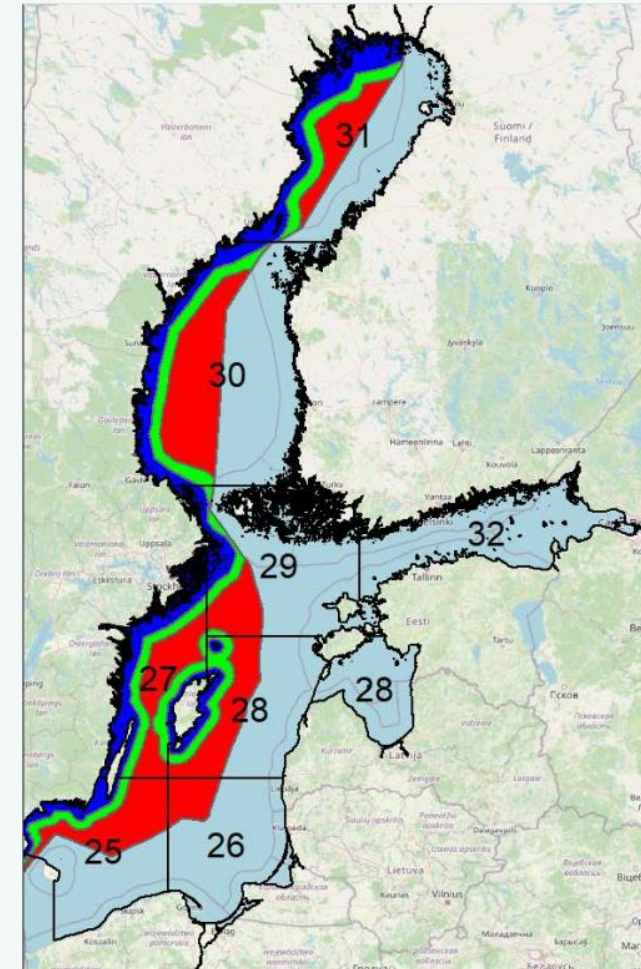
- » **Inledning**, Mats Svensson, Avdelningschef, Avdelningen för havsförvaltning, hälsar välkomna.
- » **Bakgrund till regeringsuppdraget**, Norbert Häubner, HaV, presenterar kunskapsläget gällande ekosystemet och sillen/strömmingens situation i Östersjön.
- » **Regeringsuppdraget och plan för genomförande**, Jens Persson, HaV, presenterar regeringens uppdrag samt pågående och planerad process för genomförande.
- » **Vetenskapliga underlag för att utse områden**, Mikaela Bergenius Nord och Lovisa Wennerström, SLU Aqua, presenterar underlag som kommer ligga till grund för att utse förslag till lämpliga försöksområden.
- » **Diskussion**
- » **15.30 Avslut**

Bakgrund till uppdraget

Bekymmersam beståndsutveckling, där trenden visar **minskad tillväxt** och **minskad storlek** även **minskad mängd biomassa och täthet** längs den svenska kusten.

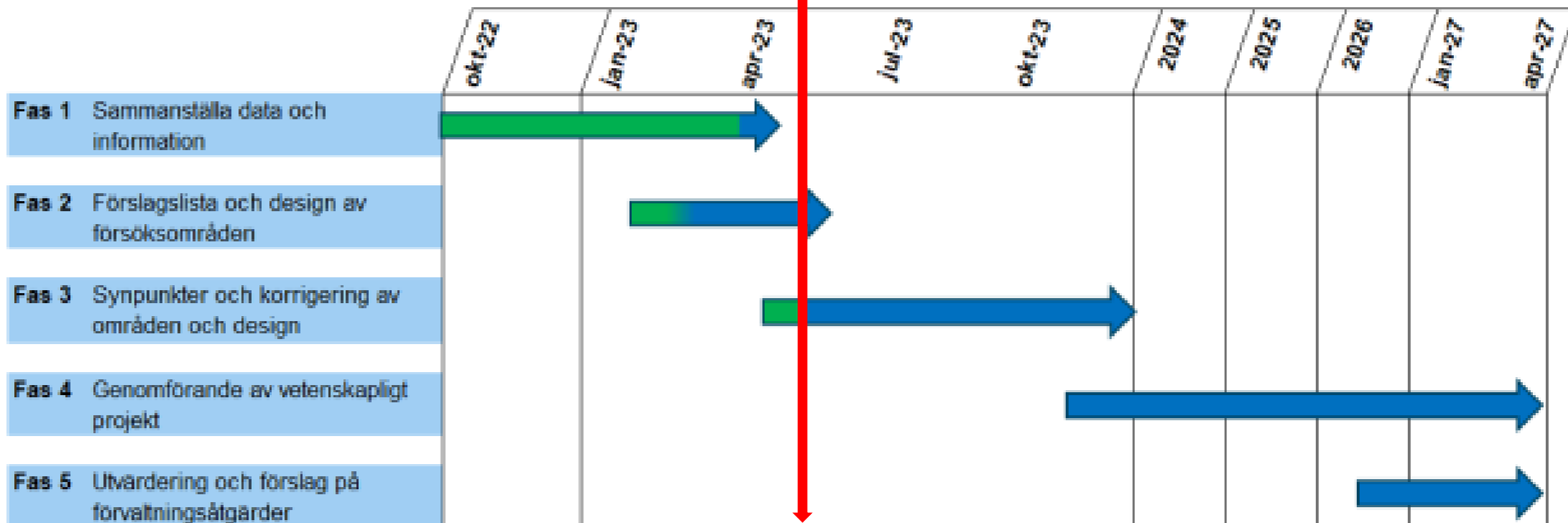
- » I mars 2022 lämnade HaV en redovisningen omfattade tre huvudförslag för att skydda kustlekande bestånd av sill i norra Egentliga Östersjön
 - Sänkt fiskeridödlighet
 - Fiskeregleringar i tid och rum
 - Åtgärder inriktade på ekosystemet i sin helhet
- » Förslagen bedömdes även vara relevanta för andra delar av Östersjön, däribland Bottniska viken
- » 19 maj 2022 lämnade regeringen ett nytt uppdrag till myndigheten om att på försök flytta ut trålgränsen i områden i centrala Östersjön samt Bottniska viken

Figur från SLUs underlagsrapport. Blått visar området innanför trålgränsen (4 nm), grönt visar området mellan trålgränsen och den svenska territorialvattengränsen (4-12 nm), och rött visar svensk ekonomisk zon.

Genomförandet enligt lägesrapport 2023

Här är vi just nu

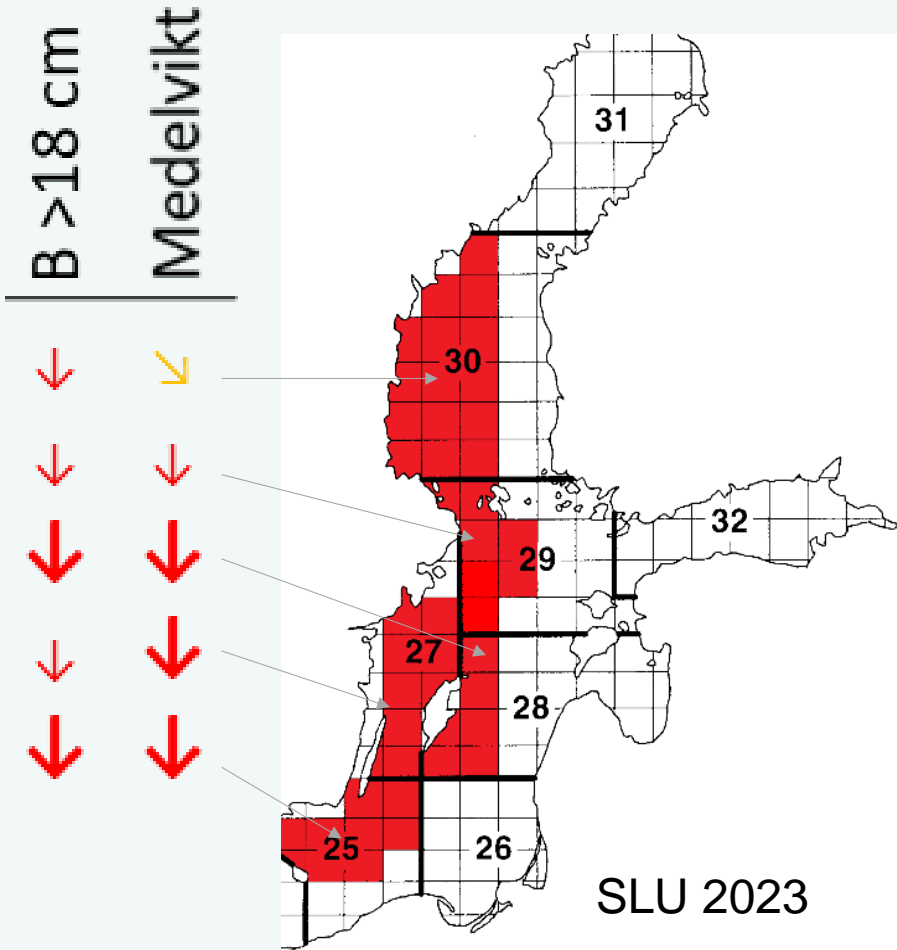
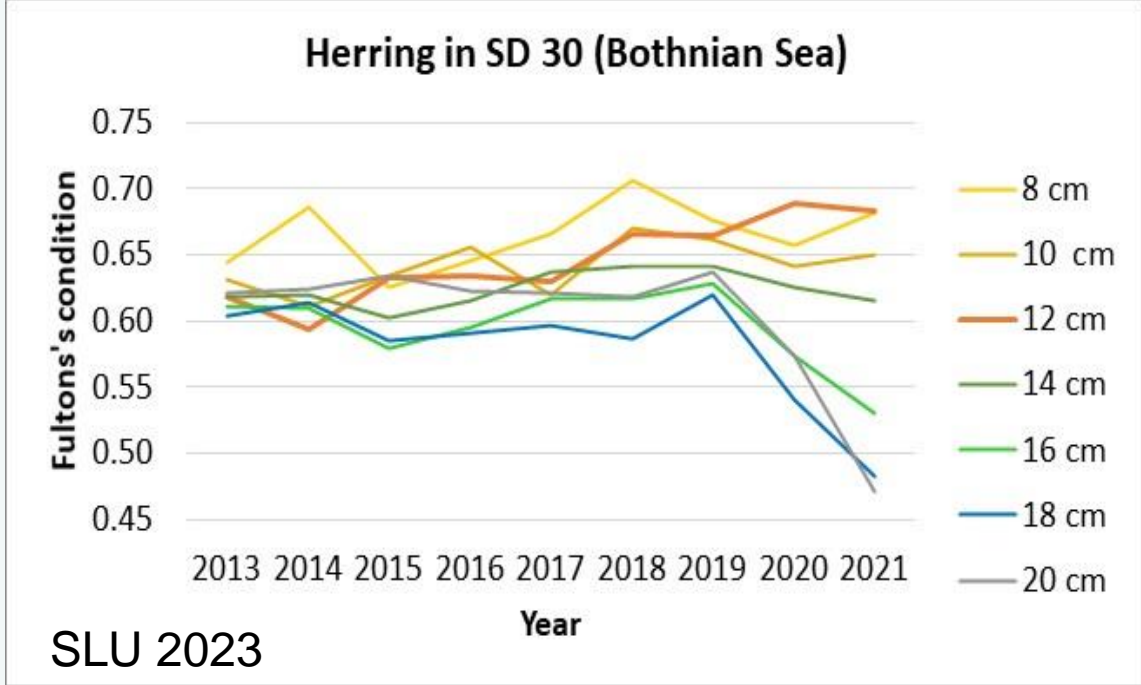
■ Färdighetsgrad av arbete i fasen
■ Kvarstående arbete i fasen

Strömmingens biologi

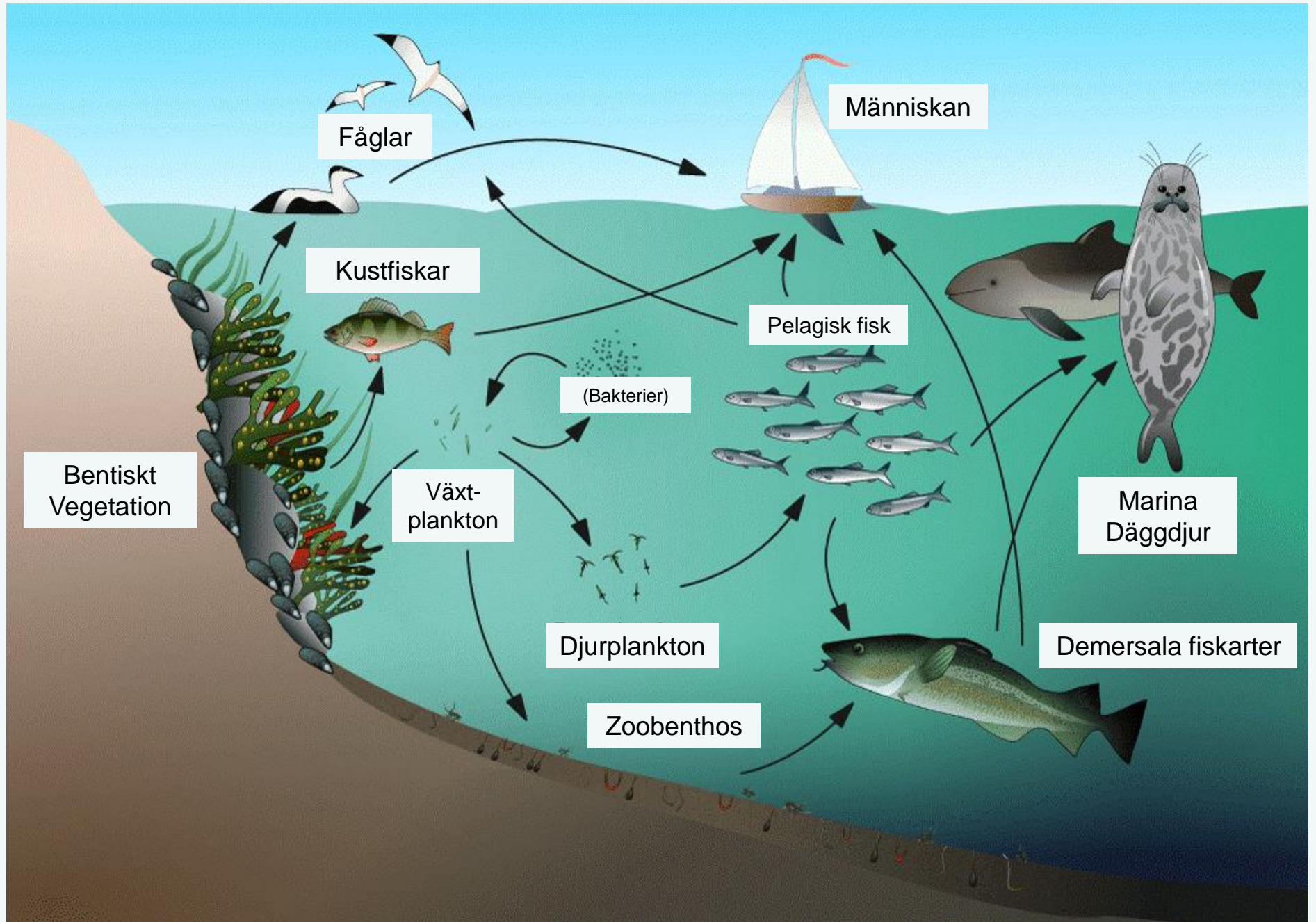
- » Strömming är en pelagiskt art
- » Dagliga vertikala migrationsmönster
- » Populationsbiologi och migration
 - Höst- (augusti-oktober, ytterskärgården, utsjön) och vårlekande (april – juni, innerskärgården)
 - Migrationsmönster skilja sig – mellan kusten lek- och uppväxtområden och födosöks- och övervintringsområden
 - Övervintringen under haloklinen (ca. 50-60 m)
 - Kortare migration i Bottenhavet jämfört med Centrala Östersjön
 - Kan finnas stationära lekbestånd längs kusten
- » Strömmingen växer långsammare i Östersjön jämfört med Atlanten
- » Medelstorleken och konditionen minskade sedan 1990-talet, som kan ha en negativ effekt på reproduktion

Strömmingens tillstånd

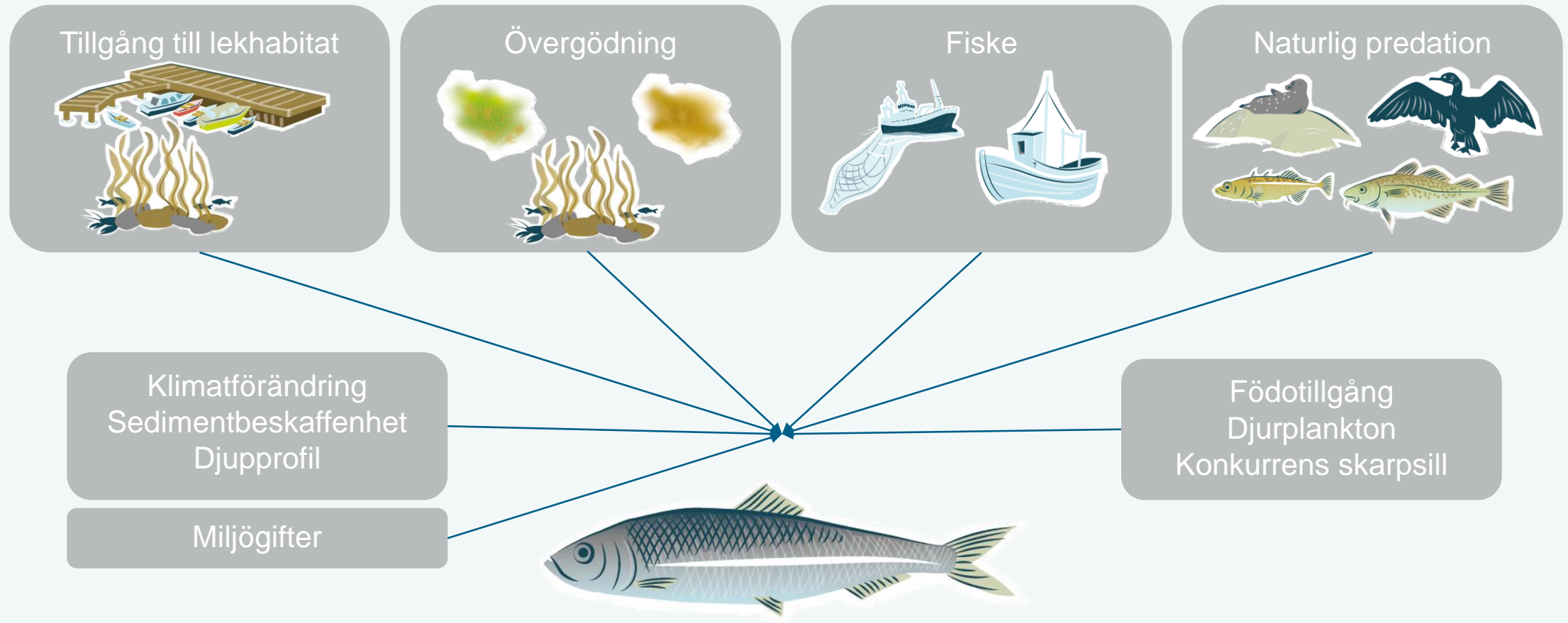
2013-2021

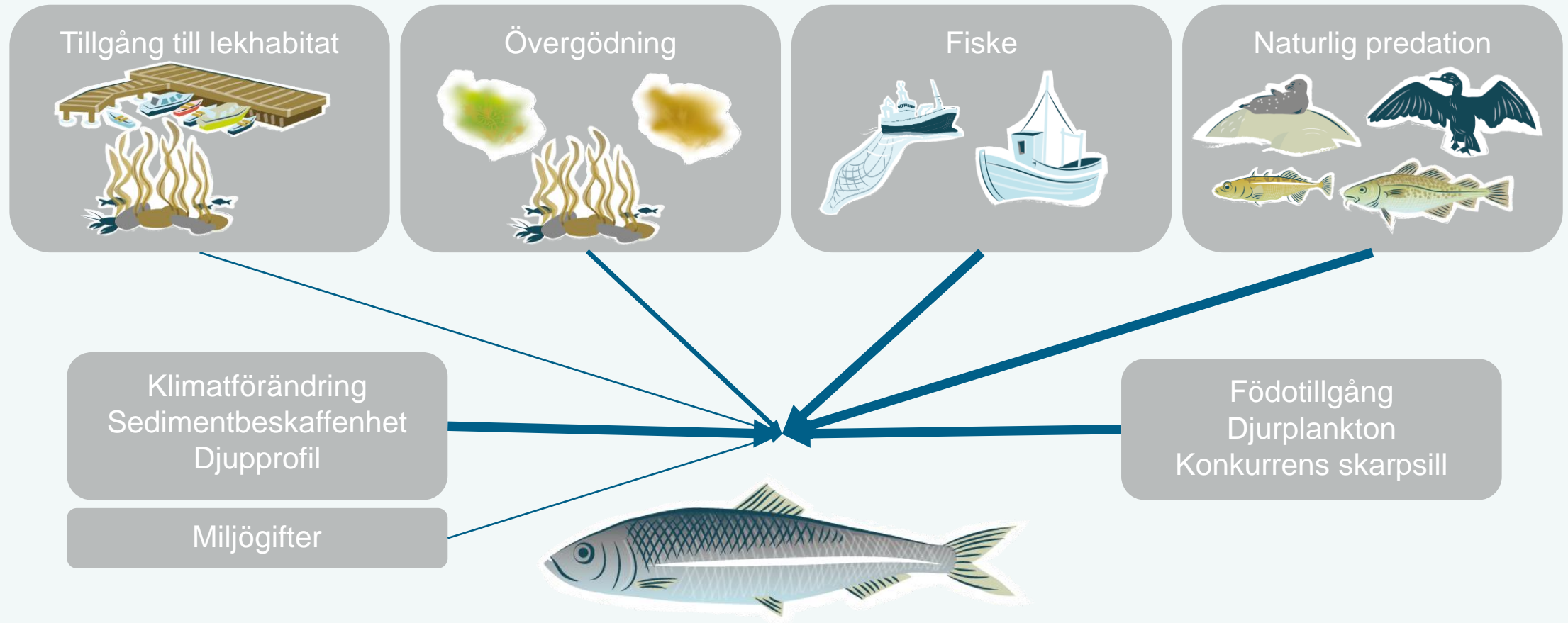
Strömingens roll i ekosystemet

Hur strömmingen påverkas

Hur strömmingen påverkas

Havsmiljödirektivet

- » Målsättning: God Miljöstatus
- » Förvaltningscyklar (var sjätte år):
 - Definition God miljöstatus (HVMFS 2012:18)
 - Bedömning mot God miljöstatus
 - Källfördelnings- och Påverkansanalys
 - Definition av miljökvalitetsnormer (HVMFS 2012:18)
 - Åtgärder för att uppnå miljökvalitetsnormer
 - Undantag

D1 Biologisk Mångfald

D2 Främmande arter

D3 Fisk & Fiske

D4 Näringsväven

D5 Eutrofiering

D6 Havsbottens Integritet

D7 Hydrografi

D8 Farliga ämnen

D9 Livsmedel

D10 Marint Skräp

D11 Buller

Åtgärdsarbete nationellt

» Ett flertal åtgärdsprogram och uppdrag som komplettera varandra

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Miljömålen åtgärdsprogram

Åtgärdsprogram enligt havsmiljödirektivet

Regeringsuppdrag

Restaurering & Fysisk påverkan

Områdesskydd

Näringsvävsinteraktioner

Fiskevårdande åtgärder

Ekosystembaserad havsförvaltning

Fritidsbåtstrafik

Nyintroduktion främmande arter

Vrak och Ammunitionsrester

Oljeskydd, Miljögifter och Fiberbankar

Åtgärdsprogram hotade arter/habitat

Marint skräp

Säl och Skarv

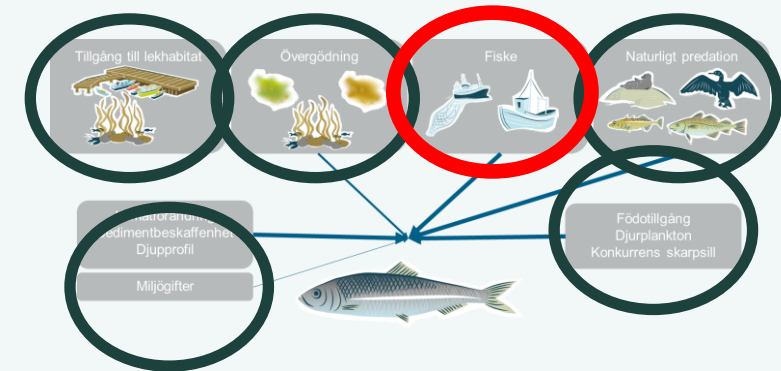
Åtgärdsarbete internationellt - havsförvaltning

- » Baltic Sea Action Plan och North East Atlantic Environmental Strategy
 - Många arter och habitat har ett utbredningsområde som är större än SE EEZ
 - Förstärkning av nationella arbete
 - Synkning med pågående internationella processer, som GFP, arbete inom CBD och SDG

- » Fokusområden:
 - Restaurering
 - Områdesskydd
 - Övergödning
 - Miljögifter

Slutsatser

- » HaV jobbar aktivt med en rad åtgärder nationellt och internationellt
 - Ekosystembaserad, holistiskt
 - Koordinerad
 - Adaptiv
 - Kunskapsbaserad

-
- » Regeringsuppdrag att vetenskapligt undersöka utflyttningen av trålgränsen:
 - kommer att leverera kunskap för att komplettera åtgärder inom åph och andra processer
 - Kommer att ha nytta av kunskap som genereras i andra processer/åtgärder
 - Måste analyseras och planeras med hjälp av ett ekosystembaserat tankesätt

***Regeringsuppdrag att på prov genomföra
fiskeriförvaltningsåtgärder som motsvarar
en utflyttning av trålgränsen***

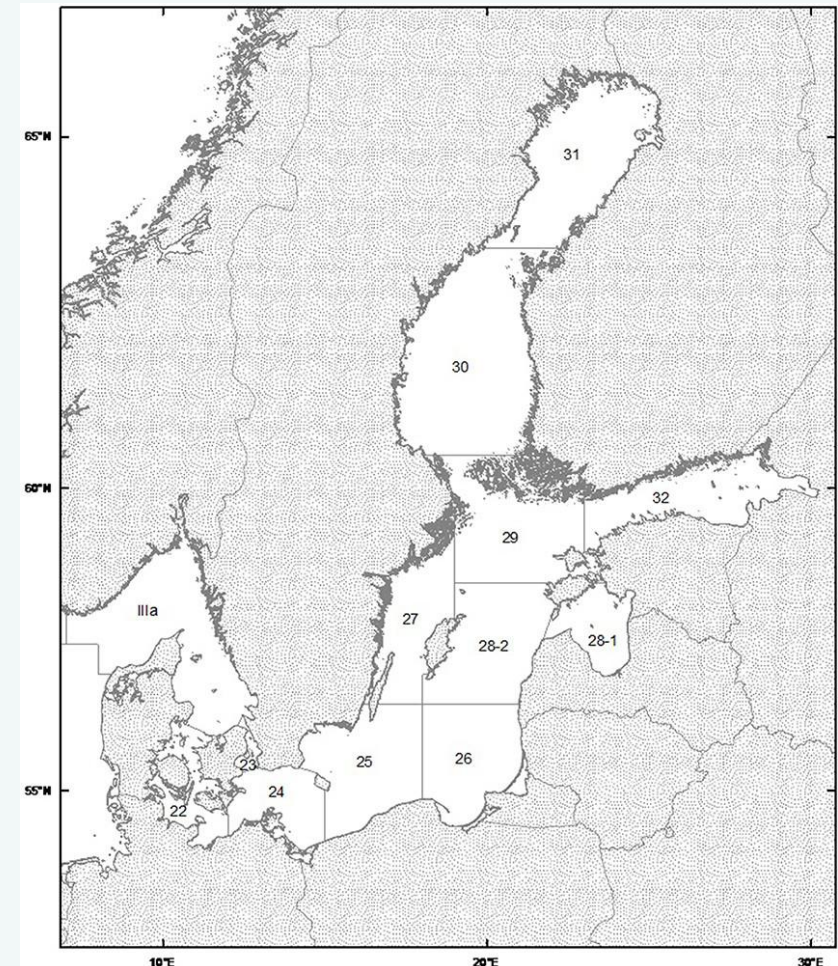
**Havs
och Vatten
myndigheten**

Bakgrund

Bekymmersam beståndsutveckling, trenden visar minskad tillväxt och storlek vid olika åldrar även negativ trend för biomassa och täthet längs den svenska kusten.

- » I mars 2022 lämnade HaV en redovisning av regeringsuppdrag om hur fiskeregleringar kan utvecklas för att skydda kustlekande bestånd av sill i norra Egentliga Östersjön
- » Redovisningen omfattade 3 huvudförslag
 - Sänkt fiskeridödlighet
 - Fiskeregleringar i tid och rum
 - Åtgärder inriktade på ekosystemet i sin helhet
- » Förslagen bedömdes även vara relevanta för andra delar av Östersjön, däribland Bottniska viken
- » 19 maj 2022 lämnade regeringen ett nytt uppdrag till myndigheten

Genomförande och rapportering av RU våren 2022

- » Redovisningen baserades i första hand på underlag från SLU Aqua, sammanställt på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten.
- » Utgick från sillens hela livscykel och inte enbart lekperiod.
- » Uppdraget avgränsat till svenskt fiske av sill i SD 27 och 29, men betydelsen av andra medlemsländers fiske lyftes i rapporten.
- » Utöver referensvärden för fiskeridödlighet (F) och lekbiomassa (SSB) beaktades även beståndets struktur – med målsättningen att populationer ska *”uppvisa en ålders- och storleksfördelning som vittnar om ett friskt bestånd”*.
- » Lämnade uppdrag till flera forskningsinstitutioner att kartlägga genetisk populationsstruktur för lekbestånd av sill längs kusten i Östersjön, fokus ICES delområde 27 och 29.
- » Rapporten ger en bakgrund vad gäller bl.a. sillens biologi och dess beståndsutveckling, dess roll och funktion i ekosystemen, förvaltning av sill utifrån olika regelverk, fiskets bedrivande och sillens samhällsekonomiska värde.

Förslag: Sänkt fiskeridödlighet

- » I avsaknad av internationellt överenskomna gränsvärden för en gynnsam storleksfördelning som kan komplettera nuvarande mål om MSY rekommenderar HaV i enlighet med försiktighetsansatsen att fiskeridödligheten bör fastställas till en nivå som ligger lägre än den undre delen av F-intervallet för MSY ($F_{MSY\ lower}$).
- » I nuläget saknas tillräcklig kunskap om förekomst och utbredning av lokala delbestånd inom förvaltningsområdet samt vilka fiskerier som nyttjar de olika delbestånden.
- » Fisketrycket bör anpassas i *hela* förvaltningsområdet för att begränsa fiskeridödlighet i förhållande till beståndens totala lekbiomassa och öka skyddet för de svaga delbestånd som eventuellt finns inom förvaltningsområdet.
- » Modellberäkningar genomförda av SLU Aqua indikerar att en sänkning av fiskeridödligheten under F_{msy} kan gynna storleksstrukturen i ett bestånd genom en högre andel stora och äldre individer.

Förslag: Fiskereglering i tid och rum

Utflyttning av fiske i förhållande till trålgräns

- » **Myndigheten föreslog att regeringen omgående bör initiera en process till syfte att upprätta ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt där fiske med svenska, danska och finska fartyg större än 24 meter förbjuds fiska inom ett område mellan fyra och tolv nautiska mil.**
 - Kunskapsläget om sillens populationsstruktur i delområdena 27 och 29 är ofullständig vad gäller förekomst och migration för olika delbestånd. Vetenskapligt underlag fastslår att vi i dagsläget inte kan göra en fullständig bedömning av de biologiska effekter som en utflyttning av fisket utanför 12 Nm skulle ge.
 - SLU bedömer att en rumslig reglering *kan* ge positiva effekter på mängden och andelen stor strömming eftersom det sker ett betydande fiske i potentiella övervintringsområden.
 - Förväntade effekter beror på tidigare fiske (omfattning), övervintringsområden, förekomst av delbestånd, migration och ändrade fiskemönster.

Regeringsuppdrag att på prov genomföra fiskeriförvaltningsåtgärder som motsvarar en utflyttning av trålgränsen (RU trålgräns 2022-27)

- » Regeringen gav den 19 maj 2022 Havs- och vattenmyndigheten ett nytt uppdrag om att genomföra fiskeriförvaltningsåtgärder som **motsvarar en utflyttning av trålgränsen**

Regeringens beslut

Regeringen ger Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön, i syfte att utvärdera effekterna på sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds- och åldersstruktur.

RU trålgräns 2022-27

- » HaV ska genomföra ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön.
- » Syfte - utvärdera effekten på sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleksbestånds- och åldersstruktur.
- » Utförande och avgränsningar enligt regeringsbeslut
 - Projektet ska genomföras i flera avgränsade områden inom förvaltningsområdena för sill/strömming i centrala Östersjön samt Bottniska viken.
 - Omfatta de fartyg, oavsett flagg, som har fiskerättigheter i områdena.
 - Samråd ska ske med berörda EU-medlemsstater, EU-kommissionen samt berörda intressenter
 - Myndigheten ska inom respektive försöksområde kunna möjliggöra att ett visst yrkesfiske kan bedrivas för försöksverksamhet, småskaligt fiske och fiske som bedrivs med lokal- och regional betydelse och fiskar för användning som livsmedel. Dock endast under förutsättning att syftet med det vetenskapliga projektet inte motverkas.
 - Myndigheten ska ha en kontinuerlig dialog med Landsbygds- och infrastrukturdepartementet under uppdragets genomförande.

RU trålgräns 2022-27

» Uppföljning och utpekade leveranser enligt regeringsbeslut

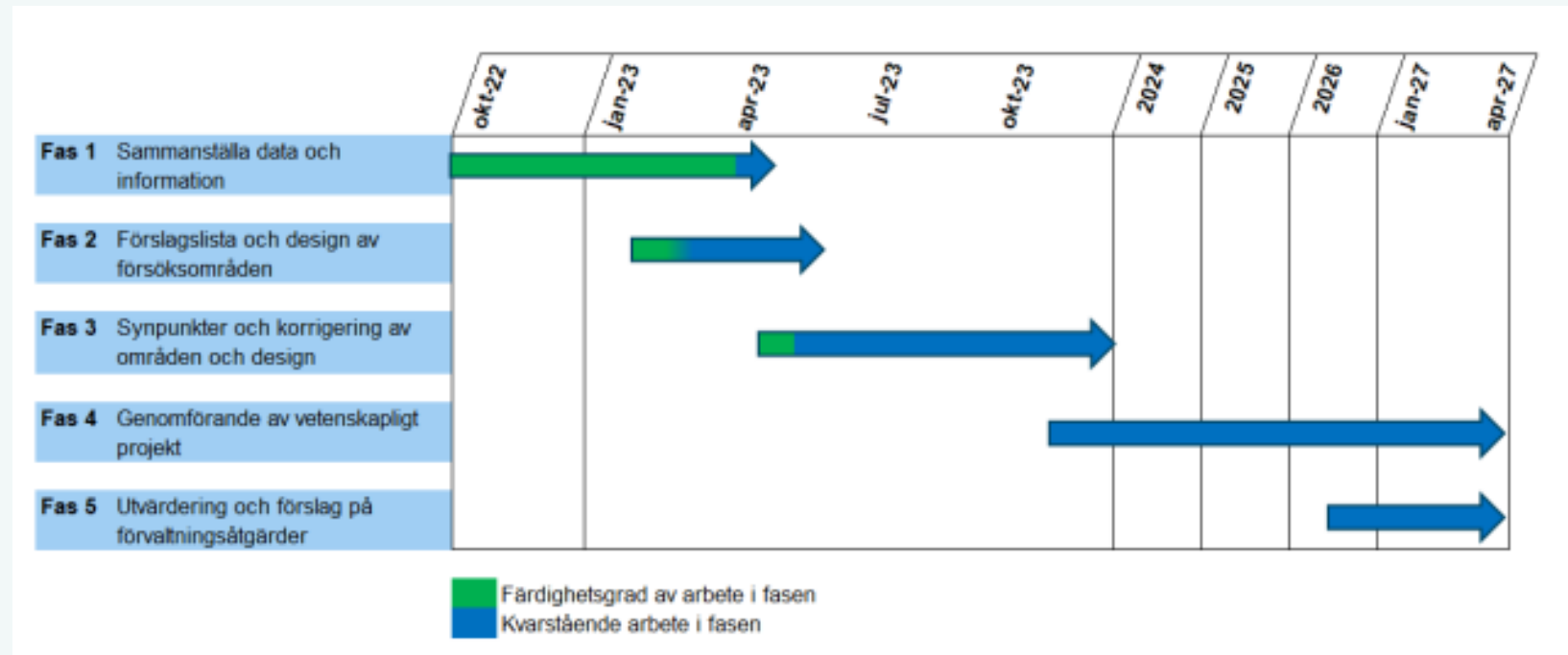
- Områdena ska följas upp vetenskapligt och analysera vilka effekter de fiskerelaterade åtgärderna har på sill- och strömmingsbeståndet vad gäller biomassa-, bestånds- och populationsstruktur.
- Områdena ska utgöra grund för analys om hur sill- och strömmingsbeståndens utveckling påverkas av andra miljöfaktorer samt predation från fisk, fågel och säl för att stärka kunskapen kring olika orsakssamband.
- Analys av eventuella effekter på andra fiskarter, samhällsekonomiska effekter samt ekonomiska och sociala effekter för fisket och beredningsindustrin.
- Analyserna ska samtidigt beakta andra förvaltningsåtgärder och andra orsakssamband.
- Fiskeregleringen i försöksområdena ska utvärderas under uppdragets genomförande och upphöra senast vid återrapportering.
- Återrapporteringen ska innehålla en analys av konsekvenser för sådant fiske som eventuellt tillåts inom områdena
- Slutredovisningen ska innehålla förslag på eventuella behov av påföljande fiskeregleringar eller åtgärder som inte är fiskerirelaterade.

RU trålgräns 2022-27

» Rapportering och redovisning enligt regeringsbeslut

- En första lägesrapport om uppdragets genomförande ska redovisas den 30 november 2022 och därefter årligen i april fr.o.m. 2023.
- Slutredovisning av uppdraget senast den 30 april 2027.
- Senaste lägesrapport lämnades 28 april 2023.

Genomförandet enligt lägesrapport 2023

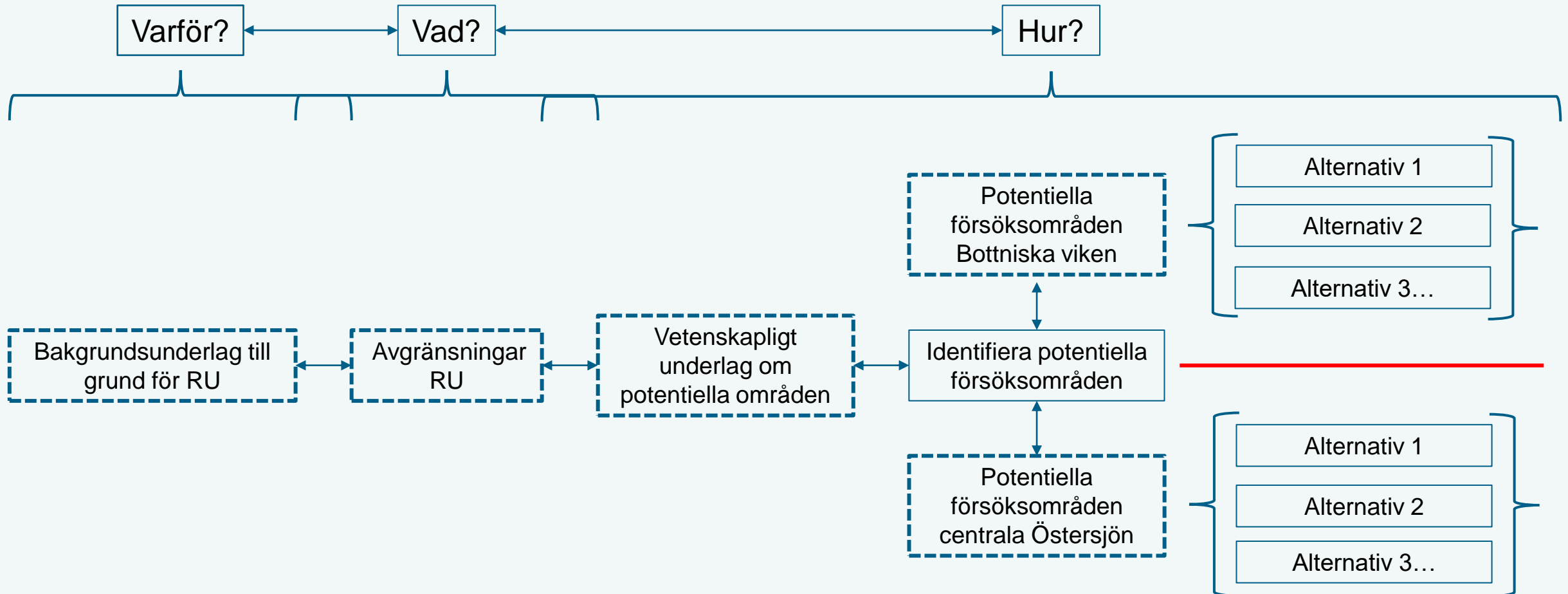
Genomförandet enligt lägesrapport 2023

- » Dataförfrågan till samtliga Östersjöländer om detaljerad VMS-data för fartyg som bedrivit fiske efter små pelagiska arter 2012-2021. Täckningsgrad 100 % i Bottniska viken och 96,7 % för centrala Östersjön (ej Tyskland och Lettland).
- » Uppdrag till SLU Aqua om att bistå med vetenskapliga underlag till projektet. Genomförandet sker i ett antal delleveranser.
- » HaV har initierat samråd med berörda medlemsländer genom skriftlig information om uppdragets bakgrund och syfte. Även initial kommunikation med Finland om samrådsformer för Bottniska viken.
- » Östersjöländerna har erbjudits att föreslå kandidater till vetenskaplig kommitté bestående av oberoende nationella och internationella experter från olika vetenskapliga discipliner.
- » Den vetenskapliga kommittén är formellt tillsatt, med representanter från SE, DK och PL. Introduktionsmöte planerat till maj och workshop i juni 2023.
- » SLU Aqua har levererat ett vetenskapligt underlag och lämnat förslag till möjliga försöksområden., bl.a. baserat på analys och sammanställning av samtliga länders fiske.
- » HaV har kartlagt relevanta biologiska, klimat- och miljömässiga, samt socioekonomiska kriterier för utformning av försöksområden.
- » HaV har kartlagt ytterligare finansieringsmöjligheter genom EU-stöd inom både delad och direkt förvaltning.

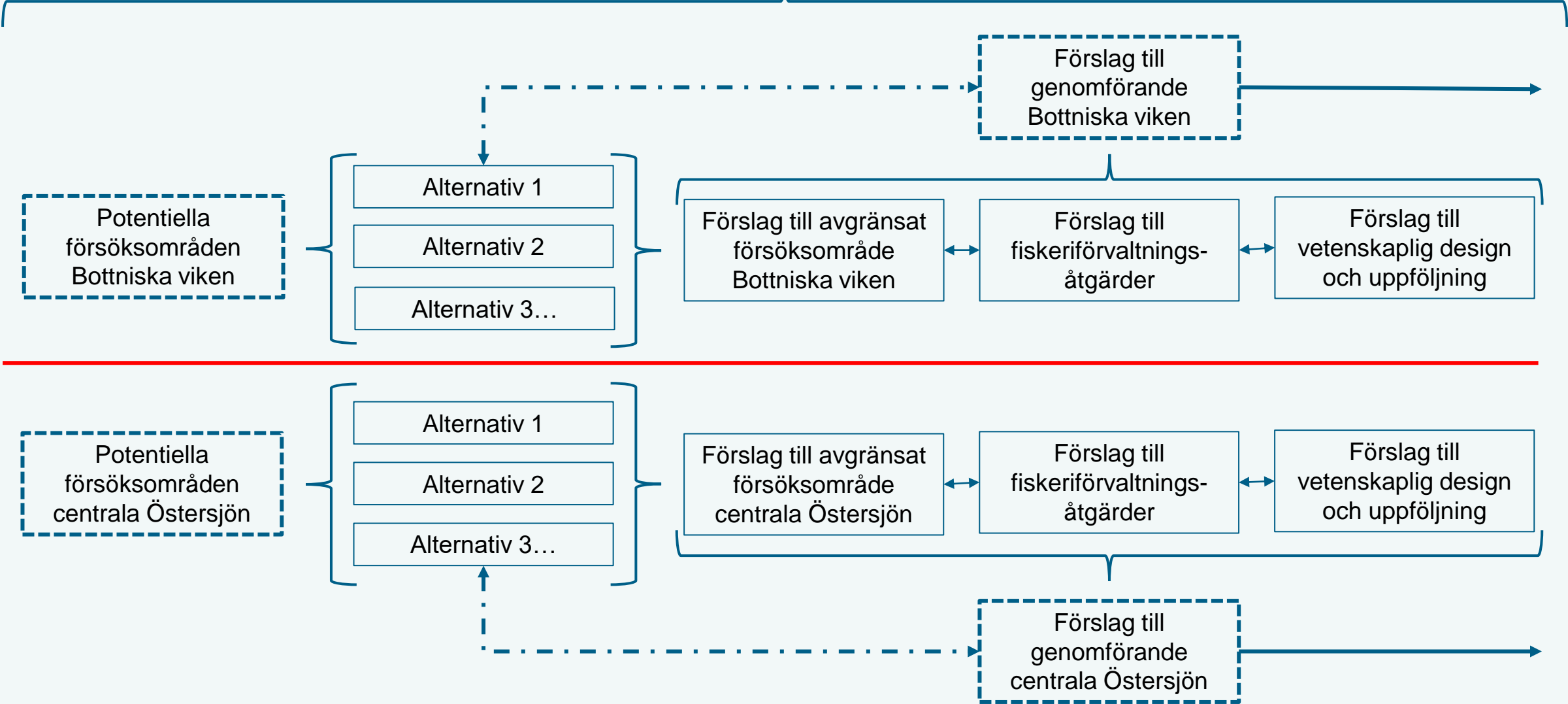
Planerat genomförande 2023

- » Intressentmöte för SLU Aquas vetenskapliga underlag, 17 maj.
- » HaV analyserar förslag till avgränsade försöksområden, baserat på fas 1 (maj – juni)
- » Uppstartsmöte, s.k. pre-konsultation med berörda medlemsländer (juni)
- » Vetenskapliga kommittén granskar förslag till avgränsade försöksområden, övervakning och uppföljning (juni-okt).
- » Områdesspecifika underlag för föreslagna försöksområden (juni – aug)
- » Intressentmöten (aug-september)
- » Löpande samråd, s.k. ad-hoc möten med berörda medlemsländer, för att nå överenskommelse om ”tillräcklig information” och genomförande (aug – okt)
- » Upprätta formell process utifrån lämpligt juridiskt ramverk (sept - nov)
- » Formellt beslut och antagande av projektets genomförande (dec)

Process inför nationella och internationella samråd

Hur?

***Regeringsuppdrag att på prov genomföra
fiskeriförvaltningsåtgärder som motsvarar
en utflyttning av trålgränsen***

**Havs
och Vatten
myndigheten**

